

MUISTIO

PYSYVÄN KEHITTÄMISYKSIKÖN TOIMINTAEDELLYTYKSIÄ SELVITTÄVÄN KEHITTÄMISRYHMÄN KOKOUKSESTA

Aika: Maanantai 22.9.2008 klo 13 - 15

**Paikka: Nurmijärven kunnanvirasto,
kunnanhallituksen kokoushuone**

Paikalla:

Jouko Ranta, osastopäällikkö, Järvenpää	Puheenjohtaja
Satu Karppanen, lasten ja nuorten palvelulinjajohtaja, Karviainen (Vihti)	Varapuheenjohtaja
Hilkka Ahosniemi, sosiaalijohtaja, Mäntsälä	
Mervi Herola, perhe- ja sosiaalipalveluiden päällikkö, Nurmijärvi	
Katri Kalske, sivistystoimenjohtaja, Siuntio	
Merja Salmi, toimitusjohtaja, Sosiaalitaito Oy	
Simo Varjonen, nuorisopäällikkö, Hyvinkää	
Marianna Kokko, projektikoordinaattori, ARVO-hanke	Sihteeri

Poissa:

Merja Etholén - Rönnerberg, vs. sosiaalijohtaja, Kirkkonummi
Heidi Gerdt, erikoissuunnittelija, ARVO-hanke
Eeva Huikko, ylilääkäri, Tuusula
Hellevi Norema, talouspäällikkö, Tuusula
Kirsi Viitaila, projektipäällikkö, kasvatus- ja opetusvirasto, Kerava
Göthe Österberg, sosiaalijohtaja, Karjaa/ edustaa Raaseporia

Asiat:

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Jouko Ranta avasi kokouksen. Ryhmään on nimetty uudeksi jäseneksi Raaseporin edustajana Göthe Österberg.

2. Ajankohtaiset asiat

Ryhmän alkuperäisen aikataulun suunnittelussa huomioidaan joustavasti Kaste-ohjelman eteneminen. Kehittämisyhmän tuottaman esityksen etenemiseen liittyvä aikataulutus on luettavissa liitteessä 1.

- **Kaste-ohjelman ajankohtaiskirje**

Kaste-ohjelman ajankohtaiskirjeessä 8.9.2008 todetaan seuraavaa:

”... Kaste-ohjelma kaudella (2008–2011) kehittämishankkeiden valtionavustuksissa ei ole erillistä, korvamerkittyä hankerahaa sosiaalialan kehittämissyksiköiden toimintaan.

Aluejohtoryhmien tuleekin arvioida kehittämissyksiköiden rooli ja merkitys alueellisessa kehittämisrakenteessa. Kehittämissyksiköt voivat olla Kaste-ohjelman mukaisen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksen piirissä ainoastaan osana alueellista merkittävää kehittämishankekokonaisuutta, johon sisältyy toiminnan juurruttamissuunnitelma.”

Ajankohtaiskirjeen perusteella keskusteltiin seuraavaa:

- Tieto kehittämistoiminnan rahoituksesta tuli valtiovallan puolelta myöhään.
- Lapsuuden hyvinvoinnin kehittämissyksikön/kehittämistoiminnan jatko turvataan Etelä-Suomen laajassa hankekokonaisuudessa.
- Vaikka varsinaisten kehittämissyksiköiden rahoitus ja jatkuvuus on epäselvää, lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluiden kehittämistoiminta säilyy. Priorisointia rahoituksen suhteen tehdään.
- Mm. terveydenhuoltolain muutosten takia vuoden 2010 osalta kehittämistoiminnan rahoitus on vielä avoin.
- Keski-Uudenmaan alueella käynnistellään perusterveydenhuollon kehittämissyksikköä. STM:ssä perusterveydenhuollon kehittäminen on suosiossa. Suunnittelussa tuleekin olla tietoinen muusta kehittämistoiminnasta ja olla valmiina linjaamaan lasten ja nuorten kehittämistoimintaa uudelleen tarvittaessa.

- **Etelä-Suomen yhteinen hankehakemus;
Kaste-ohjelman Etelä-Suomen aluejohtoryhmän terveiset**

Merja Salmi kertoi Kaste-ohjelman aluejohtoryhmän terveiset:

- Valtakunnallisia tarpeita lasten ja nuorten palveluiden kehittämiseen tulee tarkastella suunnittelun yhteydessä, sillä alueellisia hakemuksia tullaan käsittelemään koko valtakunnan näkökulmasta.
- Lastenpsykiatrian osuus tulee näkyä vahvemmin.
- Valtakunnallisia yhteistyötahoja tulee vahvistaa hankesuunnittelussa (mm. Stakes).
- Suunnitelmassa tulee keskittyä ydinaiheisiin, selkeisiin linjauksiin.
- Aluejohtoryhmä käsittelee hakemusta seuraavan kerran 21.11.2008 kokouksessa.

Asiasta käytiin seuraavaa keskustelua:

- Länsi-Uudenmaan alueella valmisteltuun hankesuunnitelmaan (ks. edellisen kokouksen muistio) liittyen ei ole haettu rahoitusta. Osa em. hankkeesta on liitetty Etelä-Suomen laajaan hankekokonaisuuteen ja tullaan sisällyttämään osaksi ARVOa.
- Kehittämistoiminnan suunnittelussa tulee keskittyä uudenlaisten asioiden ja menetelmien kehittämiseen. Kehittämissuunnitelman jäsenet toivovat kuitenkin kehittämistoiminnan juurruttamiselle aikaa.
- Lapsuuden hyvinvoinnin kehittämisen lähtökohta on ollut hyvinvoinnin vahvistaminen eikä syrjäytymisen ehkäisy, kuten Etelä-Suomen hankekokonaisuus on tällä hetkellä

- nimetty. Perusajatus on uuden lastensuojelulain mukaisestikin kehittämistyön perustuminen ennaltaehkäisevään työhön sekä peruspalveluiden vahvistamiseen.
- Päällekkäisyyksistä tulee pyrkiä eroon; teemoittainen tarkastelunäkökulma on alueellisesta oleellisempi. Länsi- ja Keski-Uudenmaan lapsuuden hyvinvoinnin kehittämistoimintaa tulee jatkossa kauttaaltaan tarkastella **osallisuus**-teeman kautta.
  - Kehittämistyössä tulee pyrkiä rakenteeseen, jossa hyviä käytäntöjä/malleja voidaan kuntien välillä vaihtaa ja hyödyntää koordinoitusti.
  - Kehittämistyön organisoitumisen myötä hanke muodostaa oman kokonaisuuden, josta Kaste-ohjelman aluejohtoryhmälle raportoidaan. Hallinnointiin liittyvät kysymykset ovat vielä auki.
  - Kaste-rahoituksen ohella lapsuuden hyvinvoinnin kehittämistoiminnan suunnittelussa tulee huomioida sivistystoimen hankkeet sekä Opetusministeriön rahoitus niille. ARVOssa tulee koota yhteen tieto sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen kehittämistoiminnan rahoituksesta. Kuntatyöryhmien työskentelyssä tulee olla tieto kaikesta kehittämistoiminnasta ja pyrkiä pois päällekkäisyyksistä (esim. oppilashuollon kehittäminen).

3. Kehittämistoiminnan sisällölliset kokonaisuudet

- **Asiakkaat – asiakaslähtöisyys lapsuuden hyvinvoinnin kehittämisessä**

Marianna Kokko esitteli kehittämysyksikön näkökulmaa asiakkuuteen; kehittämysyksikön asiakkaina eivät suoraan ole lapset, nuoret ja lapsiperheet, vaan kehittämysyksikkö tukee kuntia lapsuuden hyvinvoinnin sekä asiakaslähtöisen toiminnan kehittämisessä. Kehittämysyksikön asiakkaita ovat ensisijaisesti kunnat.

Kehittämisryhmän jäsenten kommentit huomioituna muodostui Länsi- ja Keski-Uudenmaan lapsuuden hyvinvoinnin kehittämysyksikön /-toiminnan asiakaslähtöisyydestä suhteessa kuntiin seuraavanlainen määritelmä:

Lapsuuden hyvinvoinnin kehittämysyksikön toiminta perustuu kuntien kehittämistarpeita vastaavan toiminnan organisoimiseen. Kehittämysyksikkö toimii yhteisenä areenana sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen lapsuuden hyvinvointiin vaikuttavien toimintaprosessien selkiinntämiseksi mm. organisaatiomuutosten haasteet huomioiden. Kehittämysyksikkö koordinoi sekä tukee pitkäjänteisesti kuntien lapsuuden hyvinvoinnin kehittämistä organisoimalla seudullista koulutus- ja kehittämistoimintaa sekä hyvien käytäntöjen jakamista ja hyödyntämistä. Kehittämysyksikön koordinoimana kokonaisvaltainen lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelujen kehittäminen mahdollistaa lisäksi taloudellisen hyödyn tarkastelun. Kehittämysyksikön toiminnan asiakaslähtöisyyttä mitataan kuntien arviointiin perustuen.

Kehittämisryhmän jäsenten kommentit huomioituna muodostui Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien lapsuuden hyvinvoinnin kehittämistoiminnan asiakaslähtöisyydestä suhteessa lapsiin, nuoriin ja perheisiin seuraavanlainen määritelmä:

Asiakaslähtöinen lapsuuden hyvinvoinnin kehittämistoiminta vastaa kuntalaisten tarpeisiin. Lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta osallisuutta vahvistetaan vuorovaikutuksen systemaattisella rakentamisella. Asiakaslähtöisyys tarkoittaa samanaikaisesti niin asiakkaiden tarpeiden, organisaation tavoitteiden kuin resurssienkin huomioonottamista.

4. Pysyvän kehittämistoiminnan tehtävien ja tavoitteiden täsmentyminen

Marianna Kokon esittelemään tavoitekaavioon (ks. liite 2) liittyen käytiin seuraavanlaista keskustelua:

- Kehittämistoiminnan tulee selkeämmin näkyä kehittämissyksikön, kuntien ja muiden toimijoiden välisenä yhteytenä.
- Mitä kehittämissyksiköllä/ -toiminnalla tavoitellaan? Pysyvyys sekä kehittämissyksikkö ovat käsitteinä vaikeita määritellä olemassa olevilla tiedoilla. Oleellisinta on sisällöllisten asioiden pohdiskelu.
- Erityisesti tulee tarkastella niitä hyötyjä, mitä kehittämissyksikkö voi tarjota kunnille organisoitumisellaan ja toiminnallaan.

5. Pysyvän kehittämistoiminnan hankesuunnitelman luonnos (2. versio)

Kehittämissryhmän jäsenet kommentoivat hankesuunnitelman 2. luonnosta (ks. liite 2) erityisesti tavoitteiden osalta; tavoitteita tulee selkeyttää ja keinot/menetelmät tulee erottaa tavoitteista. Lisäksi lapsuuden vaiheisiin ja elämäntilanteisiin liittyvään kuvioon on tehty täsmennyksiä.

Hankesuunnitelmaa täydennetään edelleen ohjeistusten mukaisesti seuraavaan kokoukseen.

6. Itsearviointilomakkeiden täyttäminen

Kehittämissryhmän jäsenet täyttivät itsearviointilomakkeet.

7. Muita asioita

Seuraava kehittämissryhmän kokous on keskiviikkona 29.10.2008 klo 13 – 15 Mäntsälässä kunnantalolla.

Liitteet:

- 1) Hankesuunnitelman laadinnan eteneminen
- 2) Hankesuunnitelman luonnos (2. versio, päivätty 22.9.2008)

Jakelu

Kehittämissryhmän jäsenet

Hankkeen www-sivut: http://www.sosiaalitalo.fi/sidosryhma_arvo_toimijaverkosto.asp